

2013

CODE : IO2

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO.

प्रश्नपुस्तिका

एकूण प्रश्न : 150

वेळ : 1½ (दीड) तास

मराठी, इंग्रजी व सामान्य अध्ययन

एकूण गुण : 150

सूचना

- (1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 150 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.
- (2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.
- (3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.
- (4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायंकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
- (ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्दणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.
- (5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
- (6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
- (7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच “उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार पर्यायांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील”.

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल. तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

SEAL

IO2

2

A

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

www.upscstudymaterials.com

A

3

IO2

1. पुढीलपैकी कोणता पर्याय वेगळा आहे ?
 (1) रवी (2) आदित्य (3) भानू (4) सुधाकर

2. 'पित्त झाल्यामुळे त्याला आज मळमळते'. या वाक्यातील 'मळमळते' हे कोणत्या प्रकारचे क्रियापद आहे ?
 (1) भावकर्तृक (2) प्रयोजक (3) शक्य (4) साधित

3. 'भाऊबहीण' या सामासिक शब्दाचे लिंग ओळखा :
 (1) पुल्लिंग (2) स्त्रीलिंग (3) नपुंसकलिंग (4) यापैकी नाही

4. पुढील पर्यायातून शुद्ध शब्दाची निवड करा :
 (1) यावचंद्रदिवाकरो (2) यावच्चंद्रदिवाकरौ (3) यावच्चद्रदिवाकरो (4) यावचंद्रदीवाकरौ

5. 'अतिशय उतावळेपणाने होणारे मूर्खपणाचे वर्तन', या शब्दसमूहासाठी योग्य म्हण कोणती ?
 (1) उथळ पाण्याला खळखळाट फार. (2) कावळ्याच्या शापाने गाई मरत नसतात.
 (3) चोराच्या मनात चांदणे. (4) उतावळा नवरा गुडघ्याला बाशिंग.

6. खालील विधानातील उद्देश्य विस्तार स्पष्ट करणारा शब्द ओळखा. विधान - प्रबल भारतीयांनी स्वारी केली.
 (1) स्वारी (2) केली (3) भारतीयांनी (4) प्रबल

7. 'काल पाऊस पडला' - आख्यातार्थ ओळखा.
 (1) ता-आख्यात (2) लाख्यात (3) वाख्यात (4) ईआख्यात

8. 'क्षुल्लक गोष्टीचा गवगवा फार' - या अर्थाची म्हण ओळखा :
 (1) उथळ पाण्याला खळखळाट फार. (2) मामुजी मेला अन् गाव गोया झाला.
 (3) जशी देणावळ तशी धुणावळ. (4) पै दक्षिणा लक्ष प्रदक्षिणा.

9. 'काची पडणे' या वाक्प्रचाराचा अर्थ सांगा :
 (1) धास्ती धरणे (2) विश्वासघात करणे (3) दुर्लक्ष करणे (4) याचना करणे

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

IO2

4

A

10. 'माणसाने फक्त लेखनात शूरपणा दाखवून चालत नाही तर त्याला व्यवहारातही गती असली पाहिजे'.

अधोरेखित शब्दार्थासाठी अचूक वाक्प्रचार ओळखा :

(1) कागदी घोडे नाचविणे.	(2) पांढऱ्यावर काळे करणे.
(3) षट्कर्णी होणे.	(4) सव्यापसव्य करणे.

11. 'धर्माआड कुत्रे येणे' या वाक्प्रचाराचा योग्य अर्थ कोणता ?

(1) वाईट अवस्था होणे.	(2) चांगल्या कामात विघ्न येणे.
(3) सर्वनाश होणे.	(4) धांदल उडणे.

12. 'उत्कर्ष' या शब्दाचा विरुद्धार्थी शब्द कोणता ?

(1) अपकर्ष	(2) पिछाडी	(3) अधोगती	(4) अरिष्ट

13. 'एकंदर किती भाजी मिळाली ? म्हणून माझ्या मित्रांनी विचारले. चवळीच्या चार शेंगा आल्या. मी ते वृत्त उत्साहाने सांगितले'. या विधानाचे संकलन मिश्र वाक्यात करा :

(1) एकंदर किती भाजी मिळाली ? म्हणून माझ्या मित्रांनी विचारले तेव्हा चवळीच्या चार शेंगा आल्याचे वृत्त मी उत्साहाने सांगितले.
(2) एकूण भाजीविषयी माझ्या मित्रांनी मला विचारताच, चवळीच्या चार शेंगा आल्याचे वृत्त मी त्यांस दिले.
(3) एकूण भाजीविषयीच्या मित्रांच्या चौकशीला मी चवळीच्या चार शेंगा आल्याचे उत्तर दिले.
(4) एकंदर किती भाजी मिळाली असे माझ्या मित्रांनी विचारल्यावर चवळीच्या चार शेंगा आल्याचे वृत्त मी उत्साहाने सांगितले.

14. 'पाणी' या अर्थाने पुढील शब्द वापरत नाहीत :

(1) पेय	(2) क्षीर	(3) जल	(4) तोय

15. 'मुलांनी वडिलांची आज्ञा पाळावी'. हे विधान वाक्याच्या कोणत्या प्रकारातील आहे ?

(1) आज्ञार्थी	(2) विध्यार्थी	(3) स्वार्थी	(4) संकेतार्थी

16. 'कांदा पडला पेवात, पिसा हिंडे गावात'

या म्हणीचा अर्थ ओळखा :

(1) दुसऱ्याच्या कमाईवर आपण मौज करणे.	(2) चुकीच्या मार्गाने शोध घेण्याचा मुखपणा करणे.
(3) वाईट माणसांशी संबंध ठेवणे.	(4) जशी आधीची परंपरा असेल तशी पुढची गोष्ट घडणे.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

5

IO2

17. 'लग्नाला वीस, तर वाजंत्रीला तीस' या म्हणीचा योग्य अर्थ कोणता ?

- (1) गरिबी असताना बडेजाव दाखविणे. (2) मुख्य कार्यापेक्षा गौण कार्यालाच अधिक खर्च.
(3) कफल्लक मनुष्य. (4) मुखर्पणाने अनुकरण करणे.

18. 'मला ताप आल्यामुळे मी शाळेत जाणार नाही' या वाक्याचा प्रकार ओळखा :

- (1) केवळ वाक्य (2) संयुक्त वाक्य (3) मिश्र वाक्य (4) यापैकी नाही

19. अचूक अर्थाचा 'समोच्चारी' शब्दगट ओळखा :

वीट -

- (1) मातीचा भाजलेला आयताकृती टोकळा, उबरा
(2) विठ्ठलाच्या पायी असणारी, काळवीट
(3) तिरस्कार, हरीण
(4) अरण्य, काळवीट

20. "पूर्ण पराभव करणे" या अर्थाचा खालीलपैकी कोणता वाक्प्रचार नाही ?

- (1) धूळ चारणे. (2) मात करणे.
(3) हातपाय गाळणे. (4) नामोहरम करणे.

21. 'कोणी यावे कोणी जावे' हे विधान सर्वनामाच्या कोणत्या प्रकारात येते ?

- (1) पुरुषवाचक (2) दर्शक (3) सामान्य (4) संबंधी

22. खालील पर्यायी उत्तरांमधील संयुक्त वाक्य ओळखा :

- (1) मी रोज पहाटे उठून तासभर शाळेचा अभ्यास करतो.
(2) मी रोज पहाटे उठतो व एक तासभर शाळेचा अभ्यास करतो.
(3) मी रोज जेव्हा पहाटे उठतो तेव्हा एक तासभर शाळेचा अभ्यास करतो.
(4) मी पहाटे उठल्यावर एक तासभर शाळेचा अभ्यास करतो.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

IO2

6

A

23. 'हा आंबा प्रत्यक्ष साखरच' या विधानातील उपमान ओळखा :

- (1) आंबा (2) प्रत्यक्ष (3) साखर (4) साखरच

24. 'कृपण' या शब्दाच्या विरुद्धार्थी शब्दाच्या वापराने तयार केलेले वाक्य निवडा :

- (1) तो अतिशय कठोर हृदयाचा आहे. (2) तो अतिशय उदार मनाचा आहे.
(3) तो अतिशय उधळ्या मनोवृत्तीचा आहे. (4) तो अतिशय कनवाळू हृदयाचा आहे.

25. 'वारु' या शब्दाचा समानार्थी शब्द लिहा :

- (1) बैल (2) तुरग (3) गाय (4) गाढव

26. 'मना झाली दैवते मायतात', हे विधान कोणत्या प्रकाराला सूचित करते ?

- (1) निरूढा लक्षणा (2) साध्यवसाना गौणी लक्षणा
(3) सारोपागौणी लक्षणा (4) सारोपाशुद्धा लक्षणा

27. खालील पर्यायातून शुद्ध शब्दाची निवड करा :

- (1) हिडिसफिडीस (2) हीडिसफीडीस (3) हिडीसफिडीस (4) हिडीसफिडिस

28. 'आम्ही उभयता आपल्याकडे उद्या येवू'

अधोरेखित शब्दातील विशेषणाचा प्रकार ओळखा :

- (1) साकल्यवाचक विशेषण (2) गुणविशेषण
(3) सार्वनामिक विशेषण (4) पूर्णांकवाचक विशेषण

29. 'आधी जन्मलेला' या शब्दसमूहाबद्दल पुढील शब्द वापरतात :

- (1) अनुज (2) आजन्मा (3) अग्रज (4) अजात

30. खालीलपैकी सिद्ध शब्द ओळखा :

- (1) अपयश (2) प्रकोप (3) जनन (4) दगड

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

7

IO2

31. आकाश आणि वस्त्र असे दोन अर्थ असणारा शब्द कोणता ?

- (1) नभ (2) अंतराळ (3) अंबर (4) गगन

32. 'धनुष्य' या शब्दाचा समानार्थी शब्द निवडा :

- (1) इंद्रधनुष्य (2) बाण (3) कोदंड (4) दंड

33. 'विद्यार्थी अभ्यास करतो' - प्रयोग ओळखा :

- (1) सकर्मक कर्तरी (2) अकर्मक कर्तरी (3) प्रधानकर्तृक कर्मणी (4) कर्मणी

34. 'श्रीकृष्ण आणि सुदामा यांची चांगलीच मैत्री होती'

या विधानाशी अनुकूल वाक्प्रचार ओळखा :

- (1) मेटकूट जमणे. (2) गळ्यातला ताईत होणे.
(3) झाकले माणिक असणे. (4) षट्कर्णी होणे.

35. खालील केवळ वाक्याचे रूपांतर मिश्र वाक्यात करा :

'त्याला पहिला वर्ग मिळावा. तो खूप अभ्यास करतो आहे'.

- (1) त्याला पहिला वर्ग मिळावा म्हणून तो खूप अभ्यास करतो आहे.
(2) तो खूप अभ्यास करतो आहे कारण त्याला पहिला वर्ग हवा आहे.
(3) त्याचे अभ्यास करण्यामागील प्रयोजन पहिला क्रमांक मिळविणे आहे.
(4) त्याला पहिला वर्ग मिळवायचा असल्याने तो खूप अभ्यास करतो आहे.

36. 'आधीच उल्हास त्यात फाल्गुनमास' या अर्थाशी समानार्थी म्हण ओळखा :

- (1) आपलेच दात आपलेच ओट. (2) आधीच तारे त्यात शिरले वारे.
(3) आइजीच्या जीवावर बायजी उदार. (4) आडात नाही तर पोहऱ्यात कुठून येणार.

37. 'कोटि+अवधि' हा कोणत्या संधीयुक्त शब्दाचा विग्रह आहे ?

- (1) कोट्यावधी (2) कोट्यवधी (3) कोट्यावधि (4) कोट्यवधि

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

IO2

8

A

38. 'मृगेंद्र' या शब्दाचा समानार्थी शब्द असलेले वाक्य ओळखा :

(1) काल मला सिंह दिसला.	(2) काल मला वाघ दिसला.
(3) काल मला काळवीट दिसले.	(4) काल मला उंट दिसला.

39. 'ओठ' हा शब्द कोणत्या प्रकारचा आहे?

(1) तत्सम	(2) तद्भव	(3) देशी	(4) स्वदेशी

40. 'जे चकाकते ते सोने नसते' - या वाक्याचा प्रकार ओळखा :

(1) नाम वाक्य	(2) विशेषण वाक्य
(3) क्रियाविशेषण वाक्य	(4) यापैकी कोणतेही नाही

41. 'पाचामुखी परमेश्वर' या म्हणीचा योग्य अर्थ द्या :

(1) पाच मुखात परमेश्वर असतो.	(2) पुष्कळ लोक काही खरे, काही खोटे बोलतात.
(3) पुष्कळ लोक जे बोलतात ते खरे.	(4) पुष्कळ लोक जे बोलतात ते खोटे.

42. 'आम्ही गाडीत बसलो तोच गाडी सुटली'.

या विधानातील काळाचा प्रकार ओळखा :

(1) सामान्य भूतकाळ	(2) अपूर्ण भूतकाळ	(3) पूर्ण भूतकाळ	(4) सन्निहित भूतकाळ

43. 'गजाली' हा शब्द _____ भाषेतील आहे.

(1) वऱ्हाडी	(2) नागपुरी	(3) कोकणी	(4) अहिराणी

44. मराठीत 'ळ' हा वर्ण पुढीलपैकी कोणत्या प्रकारात मोडतो?

(1) अल्पप्राण	(2) ऊष्मे	(3) स्वतंत्र	(4) महाप्राण

45. 'उड्डाण' हा शब्द नामाच्या कोणत्या प्रकारात मोडतो?

(1) सामान्यनाम	(2) भाववाचक नाम	(3) विशेषनाम	(4) धर्मिवाचक नाम

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

प्रश्न क्रमांक 46 ते 50

शाळेतलं आयुष्य जेवढं गमतीचं, बिनधास्तपणाचं होतं त्याच्या विरुद्ध कॉलेजचे दिवस होते. सतत कोणत्या ना कोणत्या ताणाचे, संकोचाचे. मुलींच्याच शाळेत शिक्षण झाल्यामुळे आणि माझे भाऊ माझ्यापेक्षा वयानं लहान असल्यामुळे त्यांचे मित्र घरी येत तेही लहानच. त्यामुळे बरोवरीच्या मुलांबद्दल संशय, भीती, धास्तीच होती मनात. कॉलेजमधली मुलं मुलींना त्रास देतात हेदेखील ऐकून होते. त्यामुळे कॉलेजच्या पहिल्या दिवशी कॉलेजात जायची भीती वाटत होती. खूप खूप नव्हस झाले होते. त्या वेळेस माझी मावसबहीण शांता तिची एम.ए. ची परीक्षा झाल्यानंतर आमच्याकडे आलेली होती. ती पुण्याची. माझी अवस्था बघून ती म्हणाली, एवढी काय घाबरतेस! आपण लक्षच द्यायचं नाही मुलांकडे. मी येऊ का तुझ्याबरोबर? पण तिला बरोबर घेऊन जायचीही लाज वाटली. शिवाय आज-उद्या ती येईल बरोबर, त्यानंतर रोज माझं मलाच जावं लागणार होतं. म्हणून मनाचा मोठा हिऱ्या करून गेले कॉलेजात. पण गेले ती टांग्याच्या घोड्याला झापडं लावतात तशी डोळ्यांना झापडं लावून, इकडे-तिकडे कुठेही नजर न लावता पायाखालच्या जमिनीकडे नजर लावून, अंगावर कोसळणारे कागदी बाण झेलत, कॉलेजच्या फाटकापासून लेडिज रुमपर्यंतच्या रस्त्यावर दुतर्फा खडी ताजीम देणाऱ्या पोरांच्या कसल्या कसल्या कॉमेंट्स ऐकत तो चिमुकला प्रवास केला. पुढे मग दोन वर्षांनंतर ती भीती कमी झाली. पण वर्गातल्या सगळ्या मुलींनी घोळक्यानंच वर्गात जायचं, बाहेरही एकदमच पडायचं, ही पद्धत मात्र कायम राहिली ती शेवटपर्यंत. लायब्ररीत मात्र एकटीनं जायला भीती वाटायची नाही. काण लायब्ररीच्या आजूबाजूला, लायब्ररीमध्ये अभ्यासू मुलं असत. मुलींची टिंगलटवाळी करण्यात त्यांना इंटरेस्ट नसावा असं मला वाटायचं, शिवाय तिथे मुलंही एकटीदुकटीच यायची. त्यामुळे समोरासमोर आल्यावर त्यांना हिंमत होत नसावी. अर्थात सगळीच मुलं तशी होती असं नाही. पण मुलींना असे कागदी बाण मारण्यामध्ये, त्यांच्या कपड्यांवर, त्यांच्या दिसण्यावर कॉमेंट्स करण्यात मुलांना काय गंमत वाटत असेल ते तेव्हाही कळले नाही, आजही कळत नाही. एकच गोष्ट ध्यानात राहिली आहे की, काही मुलींना मात्र त्यामध्ये गंमत वाटत होती.

46. 'काही मुलींना मात्र त्यामध्ये गंमत वाटत होती, या वाक्याचा मतीतार्थ स्पष्ट करा :

- (1) आपल्या सौंदर्याचे मुलींना असलेले कौतुक स्पष्ट होते.
- (2) मुलींना मुलांकडून येणाऱ्या कॉमेंट्सची अपेक्षा स्पष्ट होते.
- (3) पौगंडावस्थेतील आकर्षणामुळे मुलींच्या मनाची बनलेली भावावस्था स्पष्ट होते.
- (4) काही मुलींना आपण इतरांपेक्षा वरचढ असल्याचा अभिमान वाटतो.

47. लेखिकेने शांताला आपल्या सोबत कॉलेजमध्ये घेवून जाण्यास नकार का दिला ?

- (1) कारण तिला लाज वाटत होती.
- (2) कारण तिला आपल्या मनाची तयारी करायची होती.
- (3) कारण तिला शांता आवडत नव्हती.
- (4) कारण तिला शांताला सोबत नेणे भीतीदायक वाटत होते.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

IO2

10

A

48. 'अवसान गळणे' या अर्थाच्या विरुद्ध असणारा वाक्प्रचार परिच्छेदाच्या आधारे शोधा :

(1) कागदी बाण मारणे.	(2) डोळ्यांना झापडे लावणे.
(3) मनाचा हिऱ्या करणे.	(4) वाकुल्या दाखविणे.

49. महाविद्यालयीन जीवन लेखिकेला शाळेपेक्षा तणावपूर्ण का वाटते ?

- (1) कारण ती वयाने लहान होती.
- (2) कारण कॉलेजमधील मुले तिला सतावत होते.
- (3) कारण तिला आपल्या समवयस्कर मुला-मुलींमध्ये वावरण्याची सवय नव्हती, ही मुले कॉलेजमध्ये मुलींना त्रास देतात हा गैरसमज तिच्या मनात होता.
- (4) तिच्या कॉलेजमध्ये सर्वच मुले कागदी बाण मारणारी होती.

50. दिलेल्या परिच्छेदास अनुरूप शीर्षक द्या :

(1) याला जीवन ऐसे नाव	(2) महाविद्यालयीन जीवन
(3) आजची शिक्षणव्यवस्था	(4) बाईपणाचा ताळेबंद

51. Spot the **incorrect** part in the following sentence :

- (i) Unless the authorities do not round up and auction
- (ii) stray cattle that sit on the tracks
- (iii) the problem will continue to remain intractable.

Answer Options :

(1) Part (i)	(2) Part (ii)
(3) Part (iii)	(4) No error

52. They could die if they ate those berries.

The **underlined** modal expresses :

(1) ability	(2) probability	(3) suggestion	(4) instruction

53. (i) The pail was full.

(ii) He looked pale.

In the above two sentences, the **underlined** words respectively mean :

(1) glass and frightened	(2) trough and disturbed
(3) bucket and pallid	(4) jug and confused

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

11

IO2

54. (i) They bow before their teacher to show respect.

(ii) The bow was placed on the table.

The **underlined** words respectively rhyme with :

(1) now and go	(2) go and now
(3) both now and go	(4) neither go nor now

55. Some words are used as different parts of speech.

Say how many of the statements below are true :

- (i) 'Fast' may be used as noun, adjective, verb and adverb
- (ii) 'Better' may be used as adjective, verb and adverb
- (iii) 'That' may be used as pronoun, adjective and adverb
- (iv) 'Seat' may be used as noun and verb

Answer Options :

(1) (i) and (iv) are true	(2) (ii), (iii) and (iv) are true
(3) (i), (iii) and (iv) are true	(4) All are true

56. You are just too fast. I cannot _____ (stay along with) you.

Fill the blank with a phrase whose meaning is given in the bracket.

(1) stay equal to	(2) match along with
(3) keep up with	(4) run along by

57. The huge debt he has to clear keeps his nose to the grindstone.

The **underlined** idiom means :

(1) makes him stay alert	(2) makes him sharpen knives
(3) makes him work hard	(4) makes him feel feverish

58. (i) She prayed for the fulfillment of her son's dreams.

(ii) India gained political independance in 1947.

(iii) Repetition of the same mistake cannot be tolerated.

(iv) You must realise that life has problems.

The **underlined** words in the above sentences are correctly spelt in :

(1) (i) and (ii)	(2) (i), (iii) and (iv)	(3) (iii) and (iv)	(4) (ii) and (iv)

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

IO2

12

A

59. He won the contest because of his agility.

Substitute the **underlined** word with one closest in meaning.

- (1) cleverness (2) skill (3) strength (4) nimbleness

60. If he double-crosses the Don, he will pay with his life.

The **underlined** idiom means :

- (1) betrays (2) identifies
(3) meets a second time (4) angers twice

61. Which part of the sentence below contains an error ?

I will come for the conference/ on condition if/ I am allowed/ at least a full hour of discussions.

- (i) (ii) (iii) (iv)

Answer Options :

- (1) (i) (2) (ii) (3) (iii) (4) (iv)

62. You have made a terrible mistake. _____, I forgive you.

Which connector would be appropriate ?

- (i) Nevertheless (ii) Although (iii) However (iv) Consequently

Answer Options :

- (1) Only (i) and (ii) (2) Only (i) and (iii)
(3) Only (i), (ii) and (iii) (4) All four

63. At the party last night he deliberately cold shouldered me.

The **underlined** idiom means :

- (1) helped (2) ignored (3) massaged (4) pushed

64. When she heard about the accident she started crying.

Substitute a suitable phrase for the **underlined** word.

- (1) broke up (2) broke out (3) broke down (4) broke off

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

13

IO2

65. The weather was bad. The flight couldn't take off.

Combine the two sentences to make a compound sentence.

- (1) As the weather was bad, the flight couldn't take off.
- (2) The weather was bad; therefore the flight couldn't take off.
- (3) The flight couldn't take off because of bad weather.
- (4) The flight couldn't take off because the weather was bad.

66. Harish and Madhu are opposite in character. While one is slothful, the other is _____.

Fill the blank with one of the four options given below :

- (1) lazy
- (2) industrious
- (3) gentle
- (4) honest

67. Either his brothers or his father _____ (do) this work.

Fill the blank with an acceptable form of the verb given in the bracket.

- (1) is done
- (2) was done
- (3) has done
- (4) have done

68. His behaviour was altogether at odds with the circumstances.

The **underlined** phrase means :

- (1) harmful for
- (2) in disagreement with
- (3) helpful for
- (4) suitable for

69. Their plans fell _____ because they could not come to any agreement.

Fill the blank space with one of the following words to make a meaningful sentence :

- (1) through
- (2) down
- (3) across
- (4) out

70. "The happiest hour of my life was spent recently in the company of a woman who had just turned eighty".

The above sentence has been re-written, changing the degree of the **underlined** adjective.

- (i) The hour I spent recently in the company of a woman who had just turned eighty was happier than any other hour of my life.
- (ii) No other hour of my life was happier than the one I spent recently in the company of a woman who had just turned eighty.
- (iii) No other hour of my life was as happy as the one I spent recently in the company of a woman who had just turned eighty.
- (iv) The happier hour of my life was spent recently in the company of a woman who had just turned eighty.

Answer Options :

- (1) Only (i) and (ii) are right
- (2) Only (ii) and (iii) are right
- (3) Only (i) and (iii) are right
- (4) Only (ii), (iii) and (iv) are right

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

IO2

14

A

71. Which of the following sentences are grammatically **correct** ?

- (i) I insist that I be allowed to speak.
- (ii) Were he here, he would have supported our scheme.
- (iii) Sleep.
- (iv) If I was the Principal, I would have rusticated the boy.

Answer Options :

- (1) Only (i) and (ii)
- (2) Only (iii) and (iv)
- (3) Only (i), (ii) and (iii)
- (4) All

72. Which of the following sentences are grammatically **correct** ?

- (i) We meet in your house tomorrow.
- (ii) I am having many friends in office.
- (iii) The guests have arrived at exactly 8.00 p.m.
- (iv) The house has been belonging to her father.

Answer Options :

- (1) Only (i)
- (2) Only (ii)
- (3) Only (i), (ii) and (iii)
- (4) Only (ii), (iii) and (iv)

73. Not only did he blow away his money, he ruined his health too.

Rewrite the sentence using the word 'blowing' :

- (i) While blowing away his money, he also ruined his health.
- (ii) Besides blowing away his money, he also ruined his health.
- (iii) Other than blowing away his money, he also ruined his health.
- (iv) Blowing up his money ruined his health.

Answer Options :

- (1) Only (i) and (ii) are right
- (2) Only (ii) and (iii) are right
- (3) Only (iii) and (iv) are right
- (4) Only (i) and (iv) are right

74. He is a little wet behind the ears. Give him some time.

The **underlined** idiom means :

- (1) deaf
- (2) inexperienced
- (3) confused
- (4) just out of a bath

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

15

IO2

75. Which of the following sentences are grammatically **correct** ?

- (i) She was liking her house very much.
- (ii) He preferred tea to coffee.
- (iii) They did not slept a wink that night.
- (iv) He had been smoking heavily before he had his heart attack.

Answer Options :

- (1) Only (i)
- (2) Only (ii)
- (3) Only (ii) and (iv)
- (4) Only (ii), (iii) and (iv)

76. If he continues to _____ people, he will never make friends.

Fill the blank with a suitable phrase from the ones given below :

- (1) act high and mighty
- (2) keep talking with
- (3) look over the shoulder at
- (4) look down at

77. (i) some kinds of work

(ii) we find that

(iii) to be seen doing

(iv) many of us consider it an insult

Arrange the above segments in the right sequence to make the most appropriate meaningful sentence.

- (1) (i), (ii), (iv), (iii)
- (2) (ii), (i), (iv) and (iii)
- (3) (iv), (iii), (i), (ii)
- (4) (ii), (iv), (iii), (i)

78. Measles _____ (be) a painful affliction.

Fill the blank with an acceptable form of the verb given in the bracket.

- (1) is
- (2) are
- (3) are being
- (4) were being

79. After some time he started getting my goat.

The **underlined** idiom may be substituted by :

- (1) irritating me
- (2) shaving my chin
- (3) fetching my animal
- (4) helping me

80. The visit was cancelled because of the uncertain weather conditions.

Substitute the **underlined** word with a phrase nearest in meaning :

- (1) tossed out
- (2) called off
- (3) put in abeyance
- (4) ruled over

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

IO2

16

A

81. "Mr. Joshi", she said, "this is Mr. Varma. Mr. Varma, Mr. Joshi".

Put into indirect speech, the sentence should be :

- (i) She introduced Mr. Joshi and Mr. Varma to each other.
- (ii) She said Mr. Joshi that that was Mr. Varma. She said Mr. Varma that Mr. Joshi.
- (iii) She told Mr. Joshi that that was Mr. Varma. She told Mr. Varma that Mr. Joshi.
- (iv) She told Mr. Joshi that that was Mr. Varma. She told Mr. Varma that that was Mr. Joshi.

Which of the above sentences are grammatically **correct** ?

- (1) Only (i)
- (2) Only (i) and (ii)
- (3) Only (i), (ii) and (iii)
- (4) Only (i) and (iv)

82. (i) They are brothers-in-law. (ii) They are brother-in-laws.
(iii) They are co-brothers-in-law. (iv) They are co-brother-in-laws.

The grammatically **correct** sentences are :

- (1) both (i) and (iii)
- (2) both (ii) and (iv)
- (3) only (i)
- (4) only (ii)

83. Which of the following sentences indicate a future event ?

- (i) Our schools begin next week.
- (ii) He is being sent to Germany for further studies.
- (iii) You should start taking care of your health.
- (iv) I reach at six o' clock and we start off immediately.

Answer Options :

- (1) Only (i) and (ii)
- (2) Only (iii) and (iv)
- (3) Only (i) and (iii)
- (4) All

84. (i) Erudite (ii) Brief (iii) Cozy (iv) Revere

The noun forms of the above words take '-ence', '-ity', '-ness', or '-tion' as suffix. Choose the right option :

- (1) (i) : '-tion', (ii) : '-ness', (iii) : '-ness', (iv) : '-ence'
- (2) (i) : '-ness', (ii) : '-ness', (iii) : '-tion', (iv) : '-ity'
- (3) (i) : '-ness', (ii) : '-ity', (iii) : '-ness', (iv) : '-ence'
- (4) (i) : '-tion', (ii) : '-ity', (iii) : '-ness', (iv) : '-ence'

85. Sailing on rough waters is meat and drink for him.

The **underlined** idiom means :

- (1) professional work
- (2) enjoyable work
- (3) hateful work
- (4) work for food

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

17

IO2

86. The minister's latest _____ on taxes has caused great anxiety.

Choose the right form of the word 'pronounce' for filling the blank :

(1) pronounciation	(2) pronunciation
(3) pronouncement	(4) pronuncement

87. I asked him he said why this problem was bothering him so much

Insert punctuation signs so as to get a meaningful sentence.

- (1) I asked him, "He said, why this problem was bothering him so much ?"
- (2) "I asked him," he said, "why this problem was bothering him so much ?"
- (3) "I asked him," he said, "why this problem was bothering him so much."
- (4) I asked him. He said, "Why this problem was bothering him so much ?"

88. Has someone given him food ?

In the passive form, the sentence will be :

- (i) Has he been given food ?
- (ii) Has food been given to him ?
- (iii) Was food given to him by someone ?
- (iv) Was he given food by someone ?

Answer Options :

(1) Only (i) and (ii) are right	(2) Only (iii) and (iv) are right
(3) Only (iii) is right	(4) All four are right

89. The new _____ is quite spacious; but the structure does not look _____ .

Pick any one of the following words that fits both the blank spaces :

(1) stable	(2) sty	(3) building	(4) dandy

90. (i) If he works hard, he will succeed.

(ii) If a dog is unwell, it tucks its tail between its legs.

(iii) If Dhoni would have won the toss, he would have chosen to field.

(iv) Had he asked for help, I would have obliged.

Which of the above sentences are grammatically **correct** ?

(1) Only (ii) and (iii) are right	(2) Only (i), (ii) and (iii) are right
(3) Only (i), (ii) and (iv) are right	(4) Only (ii), (iii) and (iv) are right

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

IO2

18

A

91. "Rajan will meet Umesh at the shop in the evening to deliver the message".
Which 'wh' word should the question begin with to get the **underlined** word as answer ?
(1) Who (2) Whom (3) Where (4) Why

92. Feeling completely exhausted, he sat down under a tree :

Rewrite the sentence using two clauses :

- (i) On account of complete exhaustion, he sat down under a tree.
(ii) His exhaustion was so complete that he sat down under a tree.
(iii) As he was completely exhausted, he sat down under a tree.
(iv) He sat down under a tree because he was completely exhausted.

Answer Options :

- (1) Only (i) and (ii) are right (2) Only (iii) and (iv) are right
(3) Only (i), (ii) and (iii) are right (4) Only (ii), (iii) and (iv) are right

93. If he stops criticizing his subordinates all the time, he will make a better boss.

Substitute a suitable phrase for the **underlined** word.

- (1) running over (2) running down (3) running in (4) running out

94. (i) My hope is that one day he will return.
(ii) I am saving money so that I can buy a bike.
(iii) This is the book that I had wanted.
(iv) It is a fact that he stole the money.

Identify the **underlined** clauses and choose the right answer.

- (1) Three are noun clauses and one adverb clause.
(2) Two are noun clauses, one is adjective clause, one is adverb clause.
(3) Two are adjective clauses, one is noun clause, one is adverb clause.
(4) Two are adverb clauses, one is noun clause, and one is adjective clause.

95. She removed her shoes. She dumped her books on the table. She sank into a chair.

Combine the three sentences to make a Complex-Compound sentence

- (1) Removing her shoes and dumping her books on the table, she sank into a chair.
(2) She removed her shoes, dumped into her books, and sank into a chair.
(3) After she had removed her shoes and dumped her books on the table, she sank into a chair.
(4) She removed her shoes and dumped her books before she sank into a chair.

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

19

IO2

Question Numbers 96 to 100 :

It is obvious that humans are unlike all animals. It is also obvious that we are a species of big mammal, down to the minutest detail of our anatomy and our molecules. The contradiction is the most fascinating feature of the human species. It is familiar, but we still have difficulty grasping how it came to be and what it means.

On the one hand, between ourselves and all other species lies a seemingly unbridgeable gulf that we acknowledge by defining a category called 'animals'. It implies that we consider centipedes, chimpanzees, and clams to share decisive features with each other but not with us, and to lack features restricted to us. Among those characteristics unique to us are the abilities to talk, write, and build complex machines. We depend completely on tools, not just our bare hands, to make a living. Most of us wear clothes and enjoy art, and many of us believe in a religion. We are distributed over the whole Earth, command much of its energy and production, and are beginning to expand into the ocean depths and into space. We are also unique in darker attributes, including genocide, delight in torture, addiction to toxic drugs, and extermination of other species by the thousands. While a few animal species have one or two of these attributes in rudimentary form (like tool use), we still far eclipse animals even in those respects.

Thus, for practical and legal purposes, humans are not animals. When Darwin intimated in 1859 that we had evolved from apes, it is no wonder that most people initially regarded his theory as absurd and continued to insist that we had been separately created by God. Many people, including a quarter of all American college graduates, still hold to that belief today.

On the other hand, we obviously are animals, with the usual animal body parts, molecules and genes. It is even clear what particular type of animal we are. Externally, we are so similar to chimpanzees that eighteenth-century anatomists who believed in divine creation could already recognize our affinities. Just imagine taking some normal people, stripping off their clothes, taking away all their other possessions, depriving them of their power of speech, and reducing them to grunting, without changing their anatomy at all. Put them in a cage in the zoo next to the chimp cages, and let the rest of us clothed and talking people visit the zoo. These speechless, caged people would be seen for what we all really are : a chimp that has little hair and walks upright. A zoologist from outer space would immediately classify us as just a third species of chimpanzee, along with the pygmy chimp of Zaire and the common chimp of the rest of tropical Africa.

96. Complete the statement by choosing one of the alternatives given below :

The central message of the passage is that :

- (1) man has become the master of the universe.
- (2) man has been created for a divine purpose.
- (3) man is just one more animal, and no more.
- (4) man is a species of animal, but strikingly different from other species.

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

IO2

20

A

97. Complete the statement by choosing one of the alternatives given below :

Man's darker attributes DO NOT include :

- (1) large scale killing of other species.
- (2) using tools.
- (3) delighting in torture.
- (4) killing other human beings in large numbers.

98. Complete the statement by choosing one of the alternatives given below :

According to the passage, :

- (1) Darwin suggested in 1859 that man has evolved from apes.
- (2) Darwin's theory is absurd.
- (3) Man has been separately created by God.
- (4) None of the above.

99. Complete the statement by choosing one of the alternatives given below :

The contradiction that the writer talks about is :

- (1) We are animals, and yet unlike animals.
- (2) We have difficulty grasping how we came to be different.
- (3) We do not understand what it means to be an animal
- (4) None of the above

100. Complete the statement by choosing one of the alternatives given below :

By defining a category called 'animals', we imply that :

- (1) the gulf between ourselves and all other species is unbridgeable.
- (2) other animals share common attributes that we don't have.
- (3) other animals have no darker attributes.
- (4) other animals do not use tools.

101. रायगड जिल्ह्यात कोणत्या ठिकाणी 25 सप्टेंबर 1930 ला प्रसिद्ध 'जंगल सत्याग्रह' झाला ?

(1) अलिबाग	(2) चिरनेर	(3) महाड	(4) रोहा

What is the name of the place in the Raigad district where famous 'Jungle Satyagraha' took place on 25th September 1930 ?

(1) Alibag	(2) Chirner	(3) Mahad	(4) Roha

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

21

102

102. इ.स. 1890 मध्ये “बॉम्बे मिल हँड्स असोसिएशन” ची स्थापना कोणी केली ?

(1) बी.पी. वाडीया	(2) दत्ता सामंत
(3) नारायण मेघजी लोखंडे	(4) एन.एम्. जोशी

Who founded the “Bombay Mill Hands Association” in 1890 ?

(1) B.P. Wadia	(2) Datta Samant
(3) Narayan Meghaji Lokhande	(4) N.M. Joshi

103. मुंबईचे द्विभाषिक राज्य ज्या दिवशी अस्तित्वात आले तो दिवस :

(1) 1 मे 1960	(2) 1 नोव्हेंबर 1956
(3) 26 जानेवारी 1960	(4) 1 मे 1956

The day on which the bilingual ‘state of Bombay’ was formed :

(1) 1 st May, 1960	(2) 1 st November, 1956
(3) 26 th January, 1960	(4) 1 st May, 1956

104. प्रसिद्ध दांडी यात्रा कुठून सुरू झाली ?

(1) राजकोट	(2) अहमदाबाद (साबरमती)
(3) सुरत	(4) वर्धा

Where from did the famous ‘Dandi March’ start ?

(1) Rajkot	(2) Ahamadabad (Sabarmati)
(3) Surat	(4) Wardha

105. चीन आणि भारतामधील वादग्रस्त आंतरराष्ट्रीय सीमा कोणती ?

(1) रॅडक्लीफ रेषा	(2) मॅकमोहन रेषा	(3) पीओके रेषा	(4) मियाचिन रेषा

Which one is the Sino - Indian controversial border ?

(1) Radcliff line	(2) McMohan line	(3) POK line	(4) Siachin line

106. बंगाल इलाख्यात ब्रिटिश सत्तेला प्रथम आव्हान कोणी दिले ?

(1) मीर जाफर	(2) जहांगिर
(3) मीर कासिम	(4) सुजा-उदौला

Who was the first to challenge the British authority in Bengal ?

(1) Mir Jafar	(2) Jahangir
(3) Mir Qasim	(4) Shuja - ud - daula

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

IO2

22

A

107. कोणत्या बँकिंग कायद्याने श्रीमती इंदिरा गांधींनी चौदा बँकांचे राष्ट्रीयकरण केले ?

(1) बँकिंग कंपनीज ॲक्ट १९६९	(2) बँक ॲक्ट १९६७
(3) कंपनी ॲक्ट १९६८	(4) बँक कंपनी ॲक्ट १९६६

By which banking Act Mrs. Indira Gandhi got the fourteen banks nationalized ?

(1) Banking Companies Act १९६९	(2) Bank Act १९६७
(3) Companies Act १९६८	(4) Bank Company Act १९६६

108. खालीलपैकी कोणता घटक किंमत वाढीसाठी कारणीभूत नसतो ?

(1) लोकसंख्येची अनियंत्रित वाढ	(2) तुटीचे अर्थकारण
(3) एकत्रित मागणीतील घट	(4) पैशाच्या पुरवठ्यातील वाढ

Which of the following is not a cause for rising prices in India ?

(1) Rapid growth of population	(2) Deficit financing
(3) Decline in aggregate demand	(4) Increase in money supply

109. कुठल्या पंचवर्षिक योजनेपासून 'समावेशक विकास' ह्या संकल्पनेवर एक विशेष उद्दिष्ट म्हणून भर दिला गेला ?

(1) अकरावी पंचवर्षिक योजना	(2) नववी पंचवर्षिक योजना
(3) दहावी पंचवर्षिक योजना	(4) बारावी पंचवर्षिक योजना

Since which Five Year Plan, the concept of 'inclusive growth' as a special objective is being stressed upon ?

(1) 11 th plan	(2) 9 th plan
(3) 10 th plan	(4) 12 th plan

110. भारतात आयातपर्यायी कारखानदारी उद्योगांचे धोरण अवलंबण्याचे मुख्य कारण कोणते ?

(1) भक्कम कारखानदारी सांगाडा तयार करण्यासाठी
(2) परकीय चलनाची बचत व्हावी म्हणून
(3) निर्यात वाढविण्यातील असफलता
(4) वरीलपैकी सर्व

What is the main reason for India to adopt import substituting industrialization ?

(1) to build sound industrial structure
(2) to save foreign exchange
(3) failure to increase exports
(4) All the three above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

23

IO2

111. व्यवहार शेष (BOP) मधील तुट कमी करण्यासाठी भारताला खालीलपैकी कोणता मार्ग अवलंबावा लागतो ?

- (1) निर्यातीवर बंधने घालावी लागतात. (2) देशांतर्गत उत्पादनात वाढ करावी लागते.
(3) वस्तूसाठी मागणीत वाढ करावी लागते. (4) निर्यातीत वाढ करणे.

To correct deficit in Balance Of Payments, India needs to use which one of the following measures ?

- (1) To put curbs on imports. (2) To increase domestic production.
(3) To push up demand for goods. (4) To increase imports.

112. भारतात किंमत पातळीमध्ये होणारे बदल मुख्यतः घाऊक किंमत निर्देशांकात मोजले जातात कारण :

- (1) साप्ताहिक वारंवारितेमुळे घाऊक किंमत निर्देशांकातील समय त्रुटी कमी असते.
(2) घाऊक किंमत निर्देशांक देश पातळीवर गणला जातो.
(3) वरील दोन्ही.
(4) वरीलपैकी कुठलाही पर्याय नाही.

The variations in the price level in India are usually measured in terms of the whole sale price index because :

- (1) The WPI with a weekly frequency has less time lag.
(2) WPI is computed on all India basis.
(3) Both (1) and (2).
(4) None of the above.

113. एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रमाचा उद्देश कोणता आहे ?

- (1) ग्रामीण भागातील बेरोजगारी कमी करणे.
(2) छोटे आणि अल्पभूधारक शेतकऱ्यांना मदत करणे.
(3) ग्रामीण भागातील दारिद्र्य कमी करणे.
(4) ग्रामीण भागात पुरेशा वाहतूकीच्या सोयी पुरविणे.

What does Integrated Rural Development Programme aim at ?

- (1) Reducing unemployment in rural areas.
(2) Helping small and marginal farmers.
(3) Reducing poverty in rural areas.
(4) Providing adequate transport facilities in rural sector.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

IO2

24

A

114. भारतात होणाऱ्या आयातीत 2010 - 11 साली कुठल्या देशांचा गट सर्वात अग्रणी होता ?

- (1) ओ.ई.सी.डी. (ऑर्गनायझेशन फॉर इकॉनॉमिक कोऑपरेशन अँड डेव्हलपमेंट)
- (2) ओ.पी.ई.सी. (तेल आणि पेट्रोल निर्यातदार देश)
- (3) पूर्व युरोप
- (4) विकसनशील देश

Which group of countries ranked first as a source of import for India in 2010 - 11 ?

- (1) OECD (Organization for Economic Cooperation and Development)
- (2) OPEC (Organization of Petroleum Exporting Countries)
- (3) Eastern Europe
- (4) Developing Nations

115. जोड्या जुळवा :

(I) राज्य

(II) पर्यटन स्थळ

(a) हिमाचल प्रदेश	(i) अल्मोडा
(b) उत्तराखंड	(ii) केमानगुंडी
(c) आंध्रप्रदेश	(iii) कांग्रा (कांगडा)
(d) कर्नाटक	(iv) अनंतगिरी

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(2)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(3)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)
(4)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)

Match the following :

(I) State

(II) Tourist Place

(a) Himachal Pradesh	(i) Almoda
(b) Uttarakhand	(ii) Kemangundi
(c) Andhra Pradesh	(iii) Kangra (Kangda)
(d) Karnataka	(iv) Anantgiri

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(2)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(3)	(i)	(ii)	(iv)	(iii)
(4)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

25

IO2

116. जोड्या जुळवा :

(I) पिके

(II) आधुनिक संकरित जाती

(a) तांदुळ

(i) ज्योती

(b) गहु

(ii) जया

(c) ज्वारी

(iii) सोनालिका

(d) कापूस

(iv) सुवर्णा

पर्यायी उत्तरे :

(a) (b) (c) (d)

(1) (ii) (i) (iv) (iii)

(2) (i) (ii) (iii) (iv)

(3) (ii) (iii) (iv) (i)

(4) (iv) (i) (ii) (iii)

Match the following :

(I) Crops

(II) Modern Hybrid Varieties

(a) Rice

(i) Jyoti

(b) Wheat

(ii) Jaya

(c) Jowar

(iii) Sonalika

(d) Cotton

(iv) Suvarna

Answer Options :

(a) (b) (c) (d)

(1) (ii) (i) (iv) (iii)

(2) (i) (ii) (iii) (iv)

(3) (ii) (iii) (iv) (i)

(4) (iv) (i) (ii) (iii)

117. ऊसाच्या मळीपासून मद्य निर्मिती करणारा महाराष्ट्रातील पहिला सहकारी साखर कारखाना कोणता ?

(1) अहमदनगर

(2) सांगली

(3) फैजपूर

(4) कोळपेवाडी

Which is the first co - operative sugar factory in Maharashtra to produce liquor from sugarcane molasses ?

(1) Ahmadnagar

(2) Sangli

(3) Faijpur

(4) Kolapewadi

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

IO2

26

A

118. योग्य जोड्या लावा :

(a) थळ घाट (कसारा घाट)	(i) ठाणे-अहमदनगर
(b) माळशेज घाट	(ii) मुंबई-नाशिक
(c) फोंडा घाट	(iii) कोल्हापूर-कुडाळ
(d) हनूमंते घाट	(iv) कोल्हापूर-पणजी

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(3)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(4)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)

Match the following :

(a) Thal Ghat (Kasara Ghat)	(i) Thane - Ahmadnager
(b) Malshej Ghat	(ii) Mumbai - Nashik
(c) Fonda Ghat	(iii) Kolhapur - Kudal
(d) Hanumante Ghat	(iv) Kolhapur - Panjim

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(3)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(4)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)

 कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

27

IO2

119. योग्य जोड्या लावा :

जिल्हा	उष्ण पाण्याचे झरे
(a) अमरावती	(i) चांगदेव, उनपदेव
(b) रायगड	(ii) वज्रेश्वरी, सातीवली
(c) जळगाव	(iii) सालबर्डी
(d) ठाणे	(iv) साव

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(4)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)

Match the following :

Districts	Hot water springs
(a) Amravati	(i) Changdeo, Unapdeo
(b) Raigad	(ii) Vajreshwari, Sativali
(c) Jalgaon	(iii) Salbardi
(d) Thane	(iv) Sav

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)
(4)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

IO2

28

A

120. योग्य जोड्या लावा :

(I) कोकणातील नद्या

(II) खाड्या

(a) सावित्री

(i) जयगड खाडी

(b) वशिष्ठी

(ii) वसाई खाडी

(c) उल्हास

(iii) बाणकोट खाडी

(d) शास्त्री

(iv) दाभोळ खाडी

पर्यायी उत्तरे :

(a) (b) (c) (d)

(1) (ii) (iv) (i) (iii)

(2) (i) (ii) (iv) (iii)

(3) (iii) (iv) (ii) (i)

(4) (iv) (i) (iii) (ii)

Match the following :

(I) Konkan Rivers

(II) Creek

(a) Savitri

(i) Jaigad Creek

(b) Vashisthi

(ii) Vasai Creek

(c) Ulhas

(iii) Bankot Creek

(d) Shastri

(iv) Dabhol Creek

Answer Options :

(a) (b) (c) (d)

(1) (ii) (iv) (i) (iii)

(2) (i) (ii) (iv) (iii)

(3) (iii) (iv) (ii) (i)

(4) (iv) (i) (iii) (ii)

121. महाराष्ट्रात एस.टी.डी., आय.एस.डी. सेवेचे मुख्य केंद्र कोठे आहे ?

(1) मुंबई

(2) पुणे

(3) नासिक

(4) औरंगाबाद

Where is the main centre of S.T.D., I.S.D. in Maharashtra ?

(1) Mumbai

(2) Pune

(3) Nashik

(4) Aurangabad

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

29

101

122. कधीच न तोडलेल्या जंगलांना असे म्हणतात.

(1) जुने विस्तारीत जंगले	(2) नवीन विस्तारीत जंगले
(3) दुसरी विस्तारीत जंगले	(4) पहिली विस्तारीत जंगले

The forest that has never been cut is called :

(1) Old growth forest	(2) New growth forest
(3) Second growth forest	(4) First growth forest

123. जोड्या लावा :

(a) पाणी वाचवा जीवन वाचवा	(i) अणू ऊर्जा प्रकल्प
(b) डूनमधील खाणकाम	(ii) युरिया कारखाना
(c) कैगा मोहीम	(iii) मासेमारी करणारे
(d) थळ-वायशेत मोहीम	(iv) जंगल

पर्यायी उत्तरे :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (iv)	(iii)	(ii)	(i)
(2) (iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3) (i)	(iii)	(ii)	(iv)
(4) (iii)	(iv)	(ii)	(i)

Match the following :

(a) Save water save life	(i) Nuclear plant
(b) Deon mining	(ii) Urea plant
(c) Kaiga campaign	(iii) Fishermen
(d) Thal - Vaishet campaign	(iv) Forest

Answer Options :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (iv)	(iii)	(ii)	(i)
(2) (iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3) (i)	(iii)	(ii)	(iv)
(4) (iii)	(iv)	(ii)	(i)

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

IO2

30

A

124. नैसर्गिक साधन संपत्तीची माणसाच्या विविध विभागामध्ये होणारी असमान गमनशिलता _____ निर्माण होण्यास कारणीभूत ठरते.

- (1) श्रीमंती (2) गरीबी (3) प्रदूषण (4) अवनती

Unequal mobility of natural resources in various sections of people leads to creation of _____.

- (1) Richness (2) Poverty (3) Pollution (4) Degradation

125. खारफुटीच्या वनांचे वर्गीकरण तट फायदा CRZ _____ मध्ये केली जाते.

- (1) I (2) II (3) III (4) IV

Mangroves have been classified as CRZ _____.

- (1) I (2) II (3) III (4) IV

126. भारतातील खालीलपैकी कोणते राज्य पहिले कार्बनमुक्त राज्य झाले ?

- (1) केरळ (2) आसाम
(3) हिमाचल प्रदेश (4) मध्यप्रदेश

Which of the following states became India's first carbon free state ?

- (1) Kerala (2) Assam
(3) Himachal Pradesh (4) Madhya Pradesh

127. खालील अन्नसाखळी, त्याखाली दिलेल्या योग्य शब्दाचा वापर करून पूर्ण करा.

गवत → उंदीर → सर्प

- (1) सिंह (2) वाघ (3) गिधाड (4) मासा

Complete the following food chain using appropriate word given below.

Grass → Rat → Snake

- (1) Lion (2) Tiger (3) Vulture (4) Fish

128. खालीलपैकी कोणत्या करारांतर्गत इलेक्ट्रॉनिक कचऱ्याचा (E - Waste) व्यापार नियंत्रित केला जातो ?

- (1) बेसेल करार (2) रसेल करार
(3) मार्शल करार (4) इल्टन करार

Which of the following conventions, controls trade in E - Waste ?

- (1) Basel convention (2) Russel convention
(3) Marshal convention (4) Elton convention

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

31

IO2

129. योग्य कथन/कथने ओळखा.

- (A) महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाची स्थापना 1962 साली झाली.
 (B) लेफ्टनंट जनरल थोरात हे महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाचे पहिले अध्यक्ष होते.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) कथन (A) बरोबर, कथन (B) चुकीचे.
 (2) कथन (A) चुकीचे, कथन (B) बरोबर.
 (3) कथन (A) व (B) दोन्ही बरोबर.
 (4) कथन (A) व (B) दोन्ही चुकीचे.

Select the correct sentence/sentences.

- (A) Maharashtra Public Service Commission was established in 1962.
 (B) Lieutenant General Thorat was the first Chairman of MPSC.

Answer Options :

- (1) Sentence (A) is correct, (B) is incorrect.
 (2) Sentence (A) is incorrect, (B) is correct.
 (3) Sentence (A) and (B) both are correct.
 (4) Sentence (A) and (B) both are incorrect.

130. ग्रामसभेतील 'गणपूर्ती' म्हणजे :

- (1) पंचायतीच्या मतदार यादीतील 25% मतदारांची उपस्थिती किंवा अशा मतदारांपैकी 100 जणांची उपस्थिती या पैकी जी कमी असेल ती संख्या :
 (2) मतदार यादीतील 50% मतदारांची उपस्थिती
 (3) मतदार यादीतील 60% मतदारांची उपस्थिती
 (4) मतदार यादीतील 75% मतदारांची उपस्थिती

A 'quorum' in the meeting of Gram Sabha means :

- (1) Presence of 25% voters from the electoral list of Panchayat or presence of 100 voters whichever is less.
 (2) Presence of 50% from the voter's list.
 (3) Presence of 60% from the voter's list.
 (4) Presence of 75% from the voter's list.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

IO2

32

A

131. सिक्कीमच्या भारतातील विलीनीकरणाबाबतच्या खालील विधानांचा विचार करा.

- (a) 10 एप्रिल, 1975 रोजी सिक्कीम विधीमंडळाने विलीनीकरणाच्या मागणीचा ठराव संमत केला.
- (b) सिक्कीमला भारतीय संघराज्यातील 22 वे घटकराज्य म्हणून मान्यता देण्यासाठी घटनादुरुस्ती विधेयक मांडण्यात आले.
- (c) 26 एप्रिल, 1975 रोजी संसदेने ते मान्य केले.
- (d) 16 मे, 1975 रोजी बी.बी. लाल यांची सिक्कीमचे पहिले राज्यपाल म्हणून नियुक्ती झाली.

बरोबर असलेल्या विधानांची निवड करा :

- (1) केवळ (a) बरोबर आहे. (2) (a) आणि (b) बरोबर आहेत.
- (3) (a), (b) आणि (c) बरोबर आहेत. (4) सर्व बरोबर आहेत.

Consider the following statements about merger of Sikkim in the Indian Union :

- (a) Sikkim Assembly passed a resolution on 10th April, 1975, demanding merger.
- (b) The Constitutional Amendment Bill seeking to make Sikkim the 22nd state of the Indian Union was proposed.
- (c) It was passed by the parliament on 26th April, 1975.
- (d) B.B.Lal was appointed as the first Governor of Sikkim on 16th May, 1975.

Choose the right combination of correct statements :

- (1) (a) alone is correct. (2) (a) and (b) are correct.
- (3) (a), (b) and (c) are correct. (4) All are correct.

132. खालीलपैकी कोणते जिल्हा परिषदेच्या अध्यक्षंचे कार्य नाही ?

- (1) जिल्हापरिषदेची बैठक बोलावणे व अध्यक्षस्थान स्वीकारून कामकाज चालविणे.
- (2) जिल्हापरिषदेची कागदपत्रे आणि अभिलेख पाहणे व तपासणे.
- (3) आर्थिक बाबीवर आणि प्रशासनावर नियंत्रण ठेवणे.
- (4) मुख्यकार्याधिकाऱ्याचा गोपनीय अहवाल मुख्यमंत्र्याकडे पाठविणे.

Which one of the following is not a function of the President of Zilla Parishad ?

- (1) To summon and preside over the meeting of Zilla Parishad.
- (2) To see and check the documents and records.
- (3) To supervise and control financial matters and the administration.
- (4) To send the confidential report of Chief Executive Officer to the Chief Minister.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

33

IO2

133. योग्य कथन/कथने ओळखा.

- (A) महाराष्ट्रातून राज्यसभेसाठी 19 सदस्य निवडले जातात.
 (B) उत्तरप्रदेश मधून राज्यसभेसाठी 31 सदस्य निवडले जातात.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) कथन (A) बरोबर, कथन (B) चुकीचे.
 (2) कथन (A) चुकीचे, कथन (B) बरोबर.
 (3) कथन (A) व (B) दोन्ही बरोबर.
 (4) कथन (A) व (B) दोन्ही चुकीचे.

Select the correct sentence/sentences.

- (A) 19 members are elected from Maharashtra for Rajya Sabha.
 (B) 31 members are elected from Uttar Pradesh for Rajya Sabha.

Answer Options :

- (1) Sentence (A) is correct, sentence (B) is incorrect.
 (2) Sentence (A) is incorrect, sentence (B) is correct.
 (3) Sentence (A) and (B) both are correct.
 (4) Sentence (A) and (B) both are incorrect.

134. 3 जून, 2013 च्या केंद्रीय माहिती आयोगाच्या महत्वपूर्ण निवाड्यानुसार खालीलपैकी कोणत्या राजकीय पक्षाला '2005 चा माहिती अधिकार कायदा' लागू पडत नाही ?

- (1) काँग्रेस पक्ष (2) भारतीय जनता पक्ष
 (3) बहुजन समाज पक्ष (4) शिवसेना

Which one of the following political parties is not subjected to the 'Right to Information (RTI) Law of 2005', as per the landmark judgement of Central Information Commission dated 3rd June, 2013 ?

- (1) Congress Party (2) Bhartiya Janata Party
 (3) Bahujan Samaj Party (4) Shivsena

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

IO2

34

A

135. खालील विधानांचा विचार करा : (A आणि R) :

विधान (A) : इ.स. 2011 मध्ये सहकार चळवळीबाबतची 97 वी घटनादुरुस्ती स्वीकारण्यात आली.

कारण (R) : या संस्थांची संख्यात्मक वाढ होऊन ही, त्यांची गुणवत्ता, स्वायत्तता, व्यावसायिकता, स्वातंत्र्य यात बंधने आणि राजकारण्यांचा स्वार्थी हस्तक्षेप यामुळे वृद्धी झाली नाही.

खालील पर्यायामधून तुमच्या उत्तराची निवड करा :

- (1) (A) आणि (R) दोन्ही सत्य असून (R) हे (A) चे बरोबर स्पष्टीकरण आहे.
- (2) (A) आणि (R) दोन्ही सत्य आहेत, परंतु (R) हे (A) चे बरोबर स्पष्टीकरण नाही.
- (3) (A) सत्य आहे, परंतु (R) खोटे आहे.
- (4) (A) खोटे आहे, परंतु (R) सत्य आहे.

Consider the following statements (A and R) :

Assertion (A) : 97th Constitutional Amendment regarding co - operative movement was adopted in 2011.

Reason (R) : In spite of numerical growth of these institutions, there was no increase in their quality, autonomy, professionalism and independence due to restrictions and selfish interference by the politicians.

Select your answer from the following alternatives.

- (1) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A).
- (2) Both (A) and (R) are true but (R) is not correct explanation of (A).
- (3) (A) is true but (R) is false.
- (4) (A) is false but (R) is true.

136. खालीलपैकी कोणत्या राज्यात 'गुटखा बंदी नाही' ?

(1) महाराष्ट्र	(2) उत्तर प्रदेश	(3) केरळ	(4) पश्चिम बंगाल

In which of the following states there is 'no ban on Gutkha' ?

(1) Maharashtra	(2) Uttar Pradesh	(3) Kerala	(4) West Bengal

137. यूरो कप, 2012 कोणत्या देशाने जिंकला ?

(1) इटली	(2) स्पेन	(3) जर्मनी	(4) फ्रांस

Which country won the Euro Cup, 2012 ?

(1) Italy	(2) Spain	(3) Germany	(4) France

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

35

IO2

138. योग्य जोड्या लावा :

'A'

'B'

(a) नवदिप सिंह	(i) पद्म श्री
(b) भूपेन हजारिका	(ii) पद्म भूषण
(c) धर्मेन्द्र	(iii) पद्म विभूषण
(d) अनुप जलोटा	(iv) अशोक चक्र

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(4)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)

Match the pairs :

'A'

'B'

(a) Navdeep Singh	(i) Padma Shri
(b) Bhupen Hajarika	(ii) Padma Bhushan
(c) Dharmendra	(iii) Padma Vibhushan
(d) Anup Jalota	(iv) Ashok Chakra

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(4)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

IO2

36

A

139. गोंडवाणा विद्यापीठ कोणत्या जिल्ह्यासाठी स्थापन करण्यात आले आहे ?

(1) गडचिरोली, यवतमाळ	(2) गडचिरोली, भंडारा
(3) गडचिरोली, चंद्रपुर	(4) गडचिरोली, गोंदीया

For which districts Gondwana University has been established ?

(1) Gadchiroli, Yavatmal	(2) Gadchiroli, Bhandara
(3) Gadchiroli, Chandrapur	(4) Gadchiroli, Gondia

140. योग्य जोड्या लावा :

'A'

'B'

(a) प्रकाशसिंह बादल	(i) मणिपुर
(b) ओकराम इबोबी सिंह	(ii) पंजाब
(c) विजय बहुगुणा	(iii) गोवा
(d) मनोहर पर्रिकर	(iv) उत्तराखंड

पर्यायी उत्तरे :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (ii)	(i)	(iii)	(iv)
(2) (ii)	(iv)	(i)	(iii)
(3) (ii)	(i)	(iv)	(iii)
(4) (ii)	(iii)	(i)	(iv)

Match the pairs :

'A'

'B'

(a) Prakash Singh Badal	(i) Manipur
(b) Okram Ibobi Singh	(ii) Punjab
(c) Vijay Bahuguna	(iii) Goa
(d) Manohar Parrikar	(iv) Uttarakhand

Answer Options :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (ii)	(i)	(iii)	(iv)
(2) (ii)	(iv)	(i)	(iii)
(3) (ii)	(i)	(iv)	(iii)
(4) (ii)	(iii)	(i)	(iv)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

37

IO2

141. 2010 या वर्षाचा ज्ञानपीठ पुरस्कार कोणाला प्राप्त झाला ?

- (1) चंद्रशेखर कंबर (2) अमरकांत
(3) इंदिरा गोस्वामी (4) रविंद्र केळकर

Who received 'Gyan Peeth Prize - 2010' ?

- (1) Chandrashekhar Kambar (2) Amarkant
(3) Indira Goswami (4) Ravindra Kelkar

142. लंडन ऑलम्पिक, 2012 मध्ये रजत पदक कोणत्या खेळाडूने प्राप्त केले ?

- (1) गगन नारंग (2) योगेश्वर दत्त (3) मेरी कोम (4) विजय कुमार

Who received Silver Medal in London Olympics, 2012 ?

- (1) Gagan Narang (2) Yogeshwar Dutt (3) Meri Kom (4) Vijay Kumar

143. आधार नोंदणीमध्ये भारतात अग्र क्रमांकावर कोणते राज्य आहे ?

- (1) केरळ (2) गुजरात (3) महाराष्ट्र (4) तामिलनाडू

Which of the following states is ahead of the rest in the Aadhar Registration Programme ?

- (1) Kerala (2) Gujarat (3) Maharashtra (4) Tamilnadu

144. यश चोपडा यांनी कोणत्या चित्रपटाचे दिग्दर्शन केलेले नाही ?

- (1) दुसरा आदमी (2) काला पत्थर (3) सिलसिला (4) शक्ति

Which film was not directed by Yash Chopra ?

- (1) Doosra Aadmi (2) Kala Patthar (3) Silsila (4) Shakti

145. व्हिडीओ कॉन्फरन्सिंगने जोडलेली महाराष्ट्रातील पहिली जिल्हा परिषद कोणती ?

- (1) नागपुर (2) पुणे (3) अमरावती (4) ठाणे

Which is the First Zilla Parishad in Maharashtra connected with Video Conferencing ?

- (1) Nagpur (2) Pune (3) Amravati (4) Thane

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

IO2

38

A

146. महाराष्ट्रात राष्ट्रीय कायदा विद्यापीठ कोणत्या ठिकाणी स्थापन करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे ?

(1) मुंबई, नाशिक	(2) मुंबई, औरंगाबाद
(3) मुंबई, अकोला	(4) मुंबई, पुणे

Where is the National Law University to be established in Maharashtra ?

(1) Mumbai, Nashik	(2) Mumbai, Aurangabad
(3) Mumbai, Akola	(4) Mumbai, Pune

147. महाराष्ट्रातील 'पट पडताळणी मोहिमेचे' उद्देश कोणते ?

- (a) शिक्षणाचे बाजारीकरण रोखणे.
 (b) खाजगी शाळेतील अवाजवी शुल्काला आळा घालणे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) बरोबर.	(2) फक्त (b) बरोबर.
(3) (a) व (b) दोन्ही बरोबर.	(4) (a) व (b) दोन्ही चुकीचे.

What is the aim of 'Campaign for 'Pat Padtalni' (Verification of enrolment) in Maharashtra ?

- (a) To stop the commercialisation of education.
 (b) To prohibit the private schools from recovering unreasonable fees.

Answer Options :

(1) Only (a) is correct.	(2) Only (b) is correct.
(3) (a) and (b) both are correct.	(4) (a) and (b) both are incorrect.

148. भारतातील पहिली गुप्तवार्ता अकादमी कोणत्या राज्यात सुरू करण्यात आली ?

(1) गुजरात	(2) महाराष्ट्र	(3) उत्तर प्रदेश	(4) कर्नाटक

In which state the first Intelligence Academy has been started in India ?

(1) Gujarat	(2) Maharashtra	(3) Uttar Pradesh	(4) Karnataka

149. मार्च, 2012 मध्ये चौथे ब्रिक्स शिखर संमेलन कोणत्या शहरात संपन्न झाले ?

(1) मुंबई	(2) दिल्ली	(3) कोलकाता	(4) चेन्नई

Where was the fourth BRICS Summit held in March, 2012 ?

(1) Mumbai	(2) Delhi	(3) Kolkata	(4) Chennai

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

39

IO2

150. योग्य कथन/कथने ओळखा.

- (A) भारतातील पहिले 'व्यसनमुक्ती साहित्य संमेलन' पुणे येथे आयोजित करण्यात आले.
 (B) ई-पंचायत कार्यक्रमांमध्ये गुजरातचा प्रथम क्रमांक आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) कथन (A) बरोबर, कथन (B) चुकीचे.
 (2) कथन (A) चुकीचे, कथन (B) बरोबर.
 (3) कथन (A) व (B) दोन्ही बरोबर.
 (4) कथन (A) व (B) दोन्ही चुकीचे.

Select the correct sentence/sentences.

- (A) First 'Vyasan Mukti Sahitya Sammelan' in India was organised at Pune.
 (B) Gujarat stands first in E - Panchayat programme.

Answer Options :

- (1) Sentence (A) is correct, (B) is incorrect.
 (2) Sentence (A) is incorrect, (B) is correct.
 (3) Sentence (A) and (B) both are correct.
 (4) Sentence (A) and (B) both are incorrect.

- o o o -

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

IO2

40

A

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतःबरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती	(2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर
(3) राजा राममोहन रॉय	(4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर “(3) राजा राममोहन रॉय” असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर “(3)” होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक “③” हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

SEAL

1	2
2	3
3	4
4	2
5	2
6	2
7	3
8	2
9	2
10	3
11	2
12	3
13	1
14	3
15	4
16	4
17	2
18	2
19	1
20	3
21	1
22	3
23	1
24	3
25	4
26	2
27	3
28	2
29	1
30	3
31	2
32	3
33	3
34	3
35	3
36	4
37	4
38	2
39	2
40	3
41	4
42	4
43	4
44	2
45	3
46	4
47	4
48	4
49	3
50	4
51	3
52	3
53	3
54	4
55	2
56	2

www.upscstudymaterials.com	57	3	www.upscstudymaterials.com
	58	3	
	59	2	
	60	1	
	61	4	
	62	2	
	63	4	
	64	1	
	65	2	
	66	4	
	67	3	
	68	3	
	69	3	
	70	2	
	71	2	
	72	1	
	73	2	
	74	2	
	75	1	
	76	3	
	77	4	
	78	2	
	79	1	
	80	3	
	81	2	
	82	3	
	83	3	
	84	4	
	85	2	
	86	2	
	87	4	
	88	4	
	89	2	
	90	3	
	91	4	
	92	4	
	93	1	
	94	3	
	95	2	
	96	2	
	97	2	
	98	2	
	99	1	
	100	3	
	101	4	
	102	1	
	103	3	
	104	3	
	105	2	
	106	2	
	107	3	
	108	3	
	109	4	
	110	2	
	111	2	
	112	3	
	113	4	
	114	2	
	115	3	

www.upscstudymaterials.com	116	4	www.upscstudymaterials.com
	117	1	
	118	1	
	119	2	
	120	1	
	121	4	
	122	4	
	123	4	
	124	3	
	125	1	
	126	1	
	127	4	
	128	2	
	129	3	
	130	3	
	131	2	
	132	2	
	133	3	
	134	3	
	135	1	
	136	1	
	137	1	
	138	1	
	139	1	
	140	4	
	141	4	
	142	4	
	143	2	
	144	2	
	145	1	
	146	3	
	147	1	
	148	1	
	149	3	
	150	2	